

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 szám. Kéziratot vissza nem adunk. — Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —</p>
---	---	---

A válság megoldása.

Budapest, 1909. július 9.

A válságban fordulat állott be, amely nem hozott végleges megoldást, de egyelőre nyugalmat és békét teremtett az országban. A király felkérte a kormányt hogy vigye tovább az ügyet őszig, aztán újra felveszik a tárgyalások folytatását, amelyeket most a nyári szünet miatt meg kellett szakítani. A fordulat tehát egyszerű elődázása a döntésnek őszig amely idő alatt a volt kormány tovább is az ország élén marad. Egyszerű formalizmus a minisztereknek állásaikban való megerősítése, nehogy mint ügyivők szerepeljenek továbbra, hanem mint valószínű miniszterek.

A pártok ezt az expedienst örömmel fogadták. Megkönnyebbülést jelentett mindenkire a kormánynak ez az elhatározása, mert a mind súlyosabbra forduló krízisben sokan aggodalommal várták a királyi szót. Lukács miszsiója számos titkos reményt keltett életre és a politikai színen egyszerre

olyan alakok kezdtek feltűnedezni, akik hazajáró kísérteteknek rémlettek és dohszagot árasztottak maguk körül. Azt hittük, hogy a régi szabadelvű pártot sikerült annyira elhantolni, hogy az most már soha többé fel nem támad. És a homo regiusznak, a szabadelvűek egykori vezérének tárgyalásai folyamán megdőbentő perspektíva nyílt meg hirtelen: a szabadelvűek újra benyomulnak a politikai közéletbe. És ez még a kevésbé riasztó prespektíva volt. Mert a háttérben még szomorúbb és sivárabb kép bontakozott ki: a darabantok eljövetele, teltámadása, az erőszak zordon fegyverei, az alkotmány csonka romjai.

Nehéz szívvel vártuk a királyi döntést, mely valójában nem volt végleges, mégis megnyugvást keltett. Nem lehet elvitatni, hogy van némi alapja azoknak a közjogi skrupulusoknak, amelyeket az új kormánnyal szemben támasztottak. De itt közjogi szörszálhasogatások nem lehetnek irányadók, csak az ország érdeke. Ez volt az egyedüli mód arra, hogy elhárítsák a teljes kaoszt az országról.

Ősszel természetesen mindazok a kérdések, amelyeket most függőben hagytak, újra aktuálisak lesznek. De a király mostani döntése biztató reményt nyújt arra, hogy odafenn respektálni fogják az alkotmányosság követelményét és nem folyamodnak erőszakos kísérletekhez a többségi elv érvényesülésének megállítására, amelyek csak elkeseredett harcot, a helyzet teljes felbőrülését eredményeznék. Ősszel azután a függetlenségi párt méginkább ura lesz a helyzetnek. Nagy hadügyi beruházásoknak állunk küszöbén, az annexió költségeinek megszavazását is ősszel terjesztik a parlamentek elé, ilyen körülmények között megfogják fontolni Bécsben, akceptálják-e a függetlenségi kormányt kizárólagosan a kormányon, vagy újra kockázatos kísérletekbe fogjanak esetleg.

Amikor most az önnállóbankért folytatott küzdelemnek egyik fejezete lezárult és pillanatnyi fegyverszünet állott be a harcviselő felek között, időszerű visszatekintnünk erre a küzdelemre és leszegeznünk néhány igazságot. A függetlenségi párt nyíltan, őszintén,

Dal a megvénülésről.

Ma még az édes fiatalság
Egy-egy sebünket behegeszti,
De már a vétség jó sötéten
S a szárnyát bontogatni kezdi.

Ma még csalódunk és felejtünk
És új gyönyört kínál a másnap,
Holnap már szürkülő fejünket
Nekiadjuk a meghalásnak.

Boldog, a ki ifjan, delin még.
Iszik utolsót a pohárból,
Ifjan lop egy utolsó csókot
Egy szép nőnek ajakáról.

Boldog, a ki ifjan sóhajtja
Lelkét a legutolsó dalba,
Boldog, a kit ifjan, delin még,
Fektet a sors a ravatalra.

Kézdi István.

Tájfún Hongkongban.

— Egy magyar orvos élményei. —

Hongkong, 1909. május 29.

A tájfúnról, a kínai tengernek erről a rettenetes erejű forgóviharjáról megragadó leírást küld lapunknak Kovács Richárd dr. hazánkfi. Kovács dr. mint egy nagy hamburgi hajóstársaság hajóorvosa ez év május végén szem és fültanuja volt egy ilyen tájfúnak.

A világ legnagyobb forgalmu kikötőjének, az ideális fekvésű Hongkongnak szörnyű átka, a tájfún, újból elvégezte romboló munkáját és Hongkong vizeit hajóroncsok és hullák, utcáit házromok, gyökerestől kitépett fák borítják.

Az utolsó előtti hatalmas tájfún 1906.

szepember 18-án, bár minden előzetes jelzés nélkül, de nappali időben támadt és ez sokat eivett félelmességéből: hisz könnyebb szembezálni a vésszel és halállal, ha látjuk az ellenséget. Az utolsó tájfún azonban a melyet néhány nappal ezelőtt megértem, a május 27-ről 28-ra virradóra éjjelen zuhogó esőben, vak sötétségben, végítélethez hasonlóan tombolt végig a szerencsétlen városon, a melynek lakói közül egy sem hunyta be szemét, a kikötőben pedig a sötétség és köd mellett a házmagas hullámok, a messze felhabzó tajték fokozták a tomboló elemek borzalmát.

Minthogy a tájfún a nyári hónapokban évente rendszeresen ismétlődik a délkinai tengereken, rendszeresen megfigyelés folyik az egész partvidéken. Manilatól Saghájig, melynek főcélja a rettenetes forgóvihar köz-

Rendkívüli alkalmi vétel!

Előre haladott idény folytán az összes nyári cikkek mélyen leszállított áron.

Napernyők bevásárlási áron alul!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁROTT.

Ugyanott jó házból egy tanuló felvétetik!

szembe nézett a bankkérdéssel, nem tért ki előle, nem alkudott meg benne. Bátor igaz harcát bizonyára siker koronázta volna már eddig is, ha a nemzet milliói mellett parlamenti szövetséges társai is tömörülnek oldalán. De a fegyvertársak siettek erejét és élet venai a függetlenségi párt küzdelmének és a bankkérdésben egy emberként egyesült osztrák politikai pártoknak fényesen demonstrálták, hogy minálunk nincs egyetértés, nincs elszántság, mi nem megyünk a függetlenségi párttal, amikor a nemzet igazáról, törvényben biztosított jogai érvényesítéséről van szó, de sőt készek vagyunk a legélesebb oldaltámadást is intézni ellene, csak hogy a győzelmét kiragadjuk kezéből.

A nemzet feszült figyelemmel várja, de reményli is, hogy *Kossuth* Ferencnek sikerül nemcsak magát a függetlenségi és 48-as pártot egészen tömör egység gyanánt tartania össze, hanem a 67-es pártoknak vezérembereit is meggyőzni az önálló magyar nemzeti bank létjogosultságáról.

Hogy a bankkérdésben eddig nem volt a nemzet érdekeiben álló döntés, az a hatvanhetes pártok érthetetlen taktikázásának köszönhető. És hogy a bankkérdésben még sem mondták ki fent az utolsó elutasító szót és hogy még egyáltalán van remény arra, hogy nem fogják kijátszani, megrövidíteni itt is a nemzetet, ez a függetlenségi párt törhetetlen, kitartó küzdelmének az érdeme.

— **A vármegye közgyűlése.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága augusztus hó 2-án tartja meg rendes negyedévi közgyűlését. Az állandó választmány e hó 15-én tartja meg ülését, melynek tárgysorozatát most állítják össze.

A mértékhitelítések megyénkben.

A hitelítések sorrendje.

Julius 15-én kezdődik.

— Saját tudósítónktól. —

A mértékhitelítésről szóló törvény alapján a kereskedelmi miniszter a múlt hó folyamán rendeletet intézett Somogyvármegye alispánjához, amelyben az időszakos hitelítések sorrendjét megállapította.

Az időszakos hitelítési központokul kijelölt községeket két csoportra osztották. Az egyik csoportban az időszakos hitelítést első ízben 1909. év folyamán s azután csak minden páratlan számú évben, a másik csoportban pedig az időszakos hitelítést első ízben az 1910 év folyamán s azután csak minden páros számú évben végzik.

Somogyvármegyében 109 községet jelölt ki a kereskedelmi miniszter, ahol időszakos hitelítést fognak végezni. Az első csoporthoz azok a községek tartoznak, amelyekben még *ez év folyamán* végzik a mértékhitelítéseket. Ezen községekben (melyek olvasóinkat érdeklik) a mértékek hitelítését a következő sorrendben ojtik meg:

Szentlászlón július 29. és 30. Ide tartoznak: Almamellék, Boldogasszonyfa.

Mozsgón augusztus 4. és 5. Csatlakoznak: Szulimán, Almáskeresztur, Zsibót.

Nagyhárságy augusztus 7. ide tartozik Városbéc, Magyarluka.

Somogyapáti augusztus 9. és 10. Csatlakoznak: Basal, Somogyhatvan, Pata, Poklosi Somogyviszló.

Szigetváron augusztus 11. 12. 13 és 14. Ide tartozik: Cserő.

Nemeskén augusztus 17. és 18. Csatlakoznak: Kistamási, Molvány, Pettend, Tótszentgyörgy, Hobol, Kisdobsza, Nagydobsza.

Gyöngyösmelléken augusztus 19. és 21. Ide tartozik: Bűrös, Endrőc, Magyarujfalu, Németujfalu, Szörény, Teklafalu, Várad.

Drávafokon augusztus 23. és 24. Csatlakoznak: Drávakeresztur, Markóc, Révfalu, Drávasztára.

Lakócsán augusztus 24, 25 és 26. Ide tartozik: Felsőszentmárton, Szentborbás, Tótujfalu.

Kastélyosdombón augusztus 27. és 28. Csatlakoznak: Drávamási, Drávagárdony, Potony, Zádor.

Darányban szeptember 2.

Istvándiban szeptember 3. és 4.

Szulokon szeptember 6.

Kálmánésán szeptember 7. Csatlakozik Merea.

Nemetladon szeptember 10. Csatlakoznak; Magyarlad, Patosfa.

Erdősokonyán szeptember 28 és 29. Ide tartozik: Rinyaujlak, Somogyvisonta.

Bareson október 6, 7, 8, 9 és 10. Ide tartozik: Drávapálfalva.

Babócsán október 13, 14 és 15. Csatlakoznak; Somogyaracs, Bolhó, Komlósd, Péterhida, Rinyaujnép.

A t. közönség és a kereskedők érdekében figyelmükbe ajánljuk a hitelítések sorrendjét. (szerk.)

H I R E K.

R é s z v é t.

Az emeleten meghalt valaki,
Kis Jakoporsót vittek fel neki.
A szomszéd mind a folyosókon áll
S csoportokban a temetésre vár.

És összeség: „Egy vőzna kis leány;
Sebaj, maradt még nekik egynehány!
Szegény emberre átok a gyerek,
Kenyeret kér és mindig pityereg.”

... Felszáll a tönjén: a pap könyörög,
Elmondja, hogy a szeretet örök...

A nép szemében lassan köny fakad,
Az anyaszív meg csaknem megszakad...

Balla Miklós.

pontjának haladási irányát megfigyelni és irányáról a hajókat értesíteni, mert jaj annak a hajónak, mely a nyílt tengeren bejut a tájfun közepébe: a szédületes gyorsasággal rohanó hatalmas vízoszlop menthetetlenül pozdorjává zuzza.

Május 27-én este 6 órakor jelent meg a hongkongi obszervatórium hatalmas távjelzőjén az első jel: „Háromszáz mértföldnyire Hongkongtól tájfun jelentkezik, iránya egyelőre még bizonytalan!” Gyakoriságánál fogva ezt a jelzést csak kevesen vették komolyan, de mikor féltizkor megjelent a második jel: „Tájfun Hongkong felé” — lazas izgalom támadt mindenfelé. A parton minden elmozdíthatót biztosítani iparkodtak, a nagy kikötőből a kis hajók tömegesen menekülnek a kisméretű, biztos Refuge-kikötőbe, a nagy hajók teljes gőzbe helyezkednek horgonyaikat megnégyszerezik, a partokhoz kikötött hajók távolodnak, hogy a tájfun ki ne vesse őket a partra. A légsúlymérő folyton esik, az első erős szélrohamok mutatkoznak. Tizenegykor megered az eső, egyre erősödő rohamokban, egyre félelmetesebben üvölt a szél. Negyed tizenkettőkor az obszervatórium magaslatáról három ágyulövés

dördül el és megjelenik a veszély közvetlen közelségét jelentő vörös—zöld—vörös jel.

Az utcákon, a házakban földrengés érezhető. És néhány perc múlva megjelenik a tájfun. Irtoztató erősségű szélrohamok követik egymást gyors egymásutánban, a légbeli tüzéség csattogása, ropogása hasonlíthatatlanul felülmulja az iménti ágyudőrejt, minden megrázkódik alapjában, hatalmas esőtömegek szakadnak le szünet nélkül. A kikötő fölött az első pillanatban szürke köd támad, úgy hogy tíz méternyire sem lehet látni, aztán bágyadtan feltűnnek a hajók vörös lámpái és körben felcsillan az Astrea angol hadihajó reflektorfénye; a víz habzik, forr, egész rendszertelenül hullámhegyek; völgyek támadnak, a víztömegek ellenállhatatlan erővel dőlnek a partoknak, a hajókra. A négyszeresen lekötött hatalmas nagy gőzcsők horgonyláncait könnyű fonálként szakítják el, a nekiszabadult hajókat vad erővel dobálják ide-oda, azok gőzsípjának rekedt, ijeszítő harsogását a szélsivítás sokszorosan felülmulja. Az idejében biztos helyre nem menekült kis Járművek, dzsunkok, motorgőzcsők, vagy más hajók szétforgácsolódnak a parton, vagy a széltől felfordítva,

elsüllyednek. Heroizmus volt az, a mit az Astrea legénysége véghezvitt, a midőn a tájfun dühöngése közepette mentőcsónakon segítségére sietett egy kínai dzsunknak, a mely a nagy gőzcsőnek nekivágódott és hat embert megmentett a süllyedő járműről. Amide a nagy hajók is egymáshoz ütöttek, mások megfeneklettek. A mi gőzcsőnkön, a gépészekon kívül mindenki a fedélzeten volt, hisz nem tudtuk, melyik pillanatban kell menekülnünk. De közel-lábbal kellett kapaszkodni, hogy a forgószél le ne sodorjon, közvetlen közelünkben, hol itt, hol ott hatalmas hajótestek merültek fel, szinte átnyúlhattunk volna hozzájuk, csak a gépek és a kormány működtetésének köszönhető, hogy néhányszor össze nem ütköztünk.

A parti bódék és raktárak recsegve omlottak össze a szél és a hullámok együttes támadása alatt, az első szélrohamok levitték már a Pacific Mail Co. partmenti négyemeletes palotájának egész tetejét: mindezek, valamint a ledülő gázlámpák, kiszakított fak, temérdek embert temettek maguk alá. A kínai városrészben néhány ház kártyavárként dőlt össze. Az utcákon, a Peak oldalán épült pompás európai villákban már

— **Képviselőnk beszámoló körútja.** Mint értesülünk *Duchon* Ödön a szigetvári kerület országgyűlési képviselője a héten fejezte be beszámoló körútját a kerületben. A képviselőt a választók minden egyes községben lelkesedéssel fogadták.

— **Visszavont főispáni lemondás.** A hivatalos lap közli a volt koalíciós kormány újboli kinevezését. *Kapostfy* Jenő, Somogyvármegye főispánja, ki a válság alatt főispáni állásáról lemondott, lemondását visszavonta.

— **Áthelyezések.** *Halász* János máv. tisztet Baranyaszentlőrincre helyezték át. Valóban sajnáljuk e derék rokonszenves tisztviselő távozását tőlünk. — Mint értesülünk, *Halász* helyébe *Darányból Nagy* Pongrác máv. tisztviselőt a szigetvári állomásra áthelyezve.

— **A műemlékek védelme.** A földművelésügyi miniszter megkeresésére a belügyminiszter most leirt Somogyvármegye alispánjához, hogy a főszolgabírák útján intézkedjék a természeti műemlékek megvédése iránt. Az alispán a rendeletnek már eleget tett.

— **Jótekonyság.** *Keszler* Sándor ur Pécsről 50 koronát volt szíves a „Szigetvári Izr. Nőegylet” céljaira küldeni, fogadja ez uton is az elnökség köszönetét.

— **A jegyzők vasuti igazolványai.** A kereskedelemügyi miniszter már döntött a féláru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványok kiváltására, július 1-ével nyílt meg s az igazolvány a jognak ez évre való különben elvesztése mellett legkésőbb augusztus 31-ig kiváltandó. A kérvényeket vármegyénként az alispánok gyűjtik és ők terjesztik be az illetékes államvasuti üzletvezetőséghez. A kérvényhez egy aláírott arckép és a kezelési költségek fejében postabélyegben 1 kor, csatolandó. Az igényjogosultság ezuttal a rendsz. resített állásban működő önálló hatáskörű községi és körjegyzőkre nézre nyert megállapítást.

— **Rablók támadták meg Stark** Dezső Lászlómajori főerdészt. Vásárlás ürügye alatt ment a lakására két férfi, pisztollyal rá akartak löni, de a fegyver csütörtököt mondott. Stark erre rárohant az egyik támadóra, majd a kiáltozásaira mások is a segítségére siettek, amire a két támadó megugrott.

— **A vízvezeték** ügyében az alispán véghatározatot hozott, melyben a kért vízjogi engedélyt a községnek megadta — s mint tudjuk ezen ügy a legközelebbi képviselőtestületi ülésen fog tárgyalatni. — A község által az ártézi kut részére kért védterület megállapítása tekintetében az alispán a községet a földművelési miniszterhez utasította, mert ez ennek hatáskörébe tartozik. A védterületet már egyszer, de igazságosan meg kell állapítani.

— **Közbotrány.** Több oldalról azonban panasza érkezett hozzánk, hogy a temetési meneteket éretlen suhancok és lelketlen emberek gyakran megzavarják. A múlt napokban is egy örült biciklista száguldott keresztül egy temetési menetben és egy kis leányt ütött el, ki véresre lőn sebezve. Alighogy ez megtörtént, utána lóhajcsárok vágattak a nép közé s majdhogy el nem tiprattak néhány embert. — A béresek ostorpattogtatása, a fogatok gyorsajtása és még számtalan megbotránkozató dolgokkal szokták megzavarni nálunk a temetési meneteket. Ezen kegyelet sértés ellen már egyszer tenni kell s az illetők példásan megbüntethetők. — Reméljük, hogy a hatóság sürgősen intézkedni fog, hogy jövőben ilyen botrányos dolgok elő ne forduljanak.

— **Elfogott tolvaj cigányok.** Min tudósítónk jelenti, sikeresen nyomoz a mozsói csendőrség, a még jan. 31-én Antalfaluban *Troll* Ferenénél elkövetett betöréses lopás ügyében. A napokban hosszas hajszá után sikerült a tettesek közül kettőt elcsipni, kettő még szökésben van. Az elfogott *Kolompár* István és *Mari* nagybicsérdi cigányok, *Weisz* Armin pécsi zálogüzletében helyezték el a lopott ágy és ruhaneműket, melyeknek értéke 126 korona. A két tolvaj cigány le van tartóztatva.

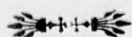
az első szélrohamok közben elaludt a villanyos világítás és a benlakók remegve várták a legszörnyűbbet, hol itt, hol ott szakadt le egy háztető, dült össze néhány fal. A tömerdek törött ablak csörömpölése sorszerű zajjal járt, a megnyílt lakóhelyiségek pompás berendezését pillanatok alatt összetörte a vihar, elöntötte a vizár. A gyönyörű parkokban, ültetvényekben mérhetetlen kár esett.

Négy teljes óráig dühöngött a rettenetes forgóvihar Hongkong felett, a környező magas hegyek feltartoztatták, nem folytathatta tőlük az útját. Végre utat talált a kínai szárazföld Kanton felé és amerre elvont, folytatta pusztítását. A Kantonból Hongkong felé haladó *Ying-King* személyszállító gőzöst elsüllyesztette, háromszáz utasa közül tán harminc menekült meg. Kantonban kétszáz házat széjjelrombolt, számtalan kis hajót és csaknem valamennyi hírhedt „flower boat”-ot (virág-hajót) elsüllyesztette, vagy ötezer embert megölt.

Csak mikor a várva-várt reggel felvirradt Hongkong felett, vált lehetségessé a pusztulás nagyságát megítélni, hisz a tájfun dühöngése közben senki sem tudta, hogy

áll-e még a szomszédja háza? Vagy ezer ember pusztult el (csak husz európai, a többi kínai volt, főként az elsüllyedt dzsunkok lakói), hat nagy gőzös került zátonyra, husz sérült meg jelentékenyebben, vagy száz-husz kisebb jármű pusztult el teljesen; hajókban a kár mintegy 250.000 font sterlingre, a szárazon épületekben vagy két millió font sterlingre rugott. Hogy több baj nem történt a tengeren, csakis az obszervatorium mintaszerű jelzésének köszönhető. És a keletázsiai London félelemmel várja az újabb tájfun. Mit érnek a hatalmas paloták, a nagy forgalom, a világvárosi berendezés, a gyönyörű fekvés, ha a kellemetlen tropuszi klíma és az állandó kolera- és pestis-veszély miatt, (Hongkong az ázsiai pestis főfészke: háromnapos ittlétem alatt öt esetet jelentettek hivatalosan, de a pestishospitalbeli kollegák diplomatikusan óvatos feleleteikből könnyű megérteni, hogy van itt jóval több) évenként négyszer-ötször hajszálon lóg mindenki élete és vagyona.

Kovács Richárd dr.

— **A bíró fia.** A héten egyik este Szigetváron az Ilona utcában, a hazatérő tehén csorda közé vágatott lovaival *Tóth* Sándor bürüsi legény s a kocsí rudjával 4 tehenet feltaszított, egyet pedig a rud megsebzett. A csordás jelentésére a csendőrök leakarták az uton tartóztatni, de a lovak közé esapott s elakart hajtani és azt vágta vissza, hogy én a bürüsi bíró fia vagyok. De ugylátszik, hogy ez a kijelentés nem imponált a csendőröknek, mert leszállították az atyafit a kocsiról és följelentették a bíróságnál.

— **Az aratás és a posta.** A földművelésügyi miniszter megkeresésére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a vármegye területén az aratási munkák tartama alatt és azok érdekében a táviró és telefon szolgálatot kiterjesszék.

— **Öngyilkos éjjeli őr.** Mint lapunknak jelentik f. hó 7-én Nemetújfaluban *Bauer* Mihály 64 éves éjjeli őr önkezevel vetett véget szomorú életének. Az eset ez: Bauer 6-án beállított *Porosznay* Alajos Caesar ot-tani magán mérnökhöz és tőle azon ürügy alatt, hogy esetleg a kóbor tolvaj cigányok támadása ellen védekezzék — egy forgópisztolyt kért kölcsön, — amit meg is kapott. Másnap délután 5 óra tájban az öreg kiment a szérüs kertbe s fölalá járkálva morfondírozott, egyszer csak előrántotta a revolvert és szíven lőtte magát s a földre rogyott. Mire a közelben dolgozó emberek oda siettek, az öreg éjjeliőr már halott volt. — Tettének oka, miután senkije sem volt, élet-untság.

— **Ménselejtezés Nagyátadon.** Az állami méntelepek ménanyagának osztályozását illetve selejtezését július és augusztus hó folyamán eszközlik országsszerte. A hozzánk közel fekvő Nagyátadon augusztus hó 6-án lesz a ménselejtezés. A kiselejtezett, de tenyésztesre még használható ménnek azonnal a helyszínén eladatnak.

— **Balla Tusi kalandja.** *Balla* Tusiról, a Szilágyi Dezső szintársulatának volt primadonnájáról aki nálunk is szerepelt és sokan ismerték, a következőket olvassuk egy szegedi lapban: Parázs kis botrány történt a szegedi Kabaré-kávéházban. A botrány főszereplője *Balla Tusi* kabarészínész és *Bába* Jenő szegedi kereskedő. *Bába* a kávéházban egy barátjával mulatott és részegen magához hívatta *Balla* Tusit, akit gorbombán leszádott, mert nem jött hozzá elég gyorsan. A kabaremművésznő erre a konfidens kereskedő arcába esapott egy gyufatartót, *Bába* kirántotta stílétes botjából a tört és *Balla Tusi* felé szurt. A törökvetlen beleforódik a kabaré diva mellébe, ha egy fiatal ember el nem üti *Bába* kezét. A veszekedést a rendőrorjarat akadályozta meg. *Balla Tusi* feljelentette *Bábát* becsületsértés miatt, de a tárgyalás előtt visszavonta panaszát.

— **A világ legszebb kávéháza.** Ez a név joggal illeti meg a pazar fényvel berendezett „*Francais*” kávéházat, a mely Budapesten az *Andrássy* uton, a főváros legszebb látványosságá. Vidékiek ha Budapestre jönnek el nem mulasztják e kávéházat felkeresni és annak pompájától el vannak ragadtatva. Esténként elsőrangú cigányzene szórakoztatja a közönséget és párját ritkító ételeket és italokat szolgálnak fel, igen szolid árak mellett.

— **Értesítés.** A szigetvári önk. tüzoltó testület által folyó hó 4-ikére tervezett és kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott nyári mulatság ma lesz megtartva. A parancsnokság.

— **„Politikai Magyarország!“** Egy nagyszabású történelmi és politikai mű tervezetéről veszünk hírt. — Politikai Magyarország címmel fog egy több kötetből álló könyv megjelenni. Szász József országgyűlési képviselő-főszereplősége alatt. — Tartalma és célja e munkának Magyarország története az Árpádoktól kezdődőleg egész 1906-ig politikai megvilágításában. Célja Magyarország független törekvésének teljes kidomborítása, a politikai tényezők megörökítése az utókor számára. — A történelem eddig csak a Nagyokról beszélt, ezt is csak hűzagosan; e munkában részletesen tárgyal minden eseményt és tért nyit mindenki számára. — A munka megismerésében részt vesznek névszerint; gróf Batthányi Tivadar, dr. Lovász Márton, Hoitsy Pál, dr. Barabás Béla, Szatmáry Mór mint politikai munkatársak. Azután dr. Angyal Dávid, Hatala Péter, dr. Ballagi Aladár, dr. Kmetty Károly, dr. Földes Béla, dr. Mangold Lajos, dr. Schiller Bódog, dr. Timon Ákos egyetemi tanárok, a történelmi rész munkatársai. — Megemlítjük még e helyen, hogy a járásban Tarján Imre fővárosi író, e mű egyik munkatársa, időzik, kit e nemzeti célokot szolgáló mű sikere érdekében melegen ajánlani van szerencsénk.

— **Egy hírneves sanatorium ismertetése.** Az idei szezonban mind tömegesebben keresik fel az annyira kedvelt, gyönyörű fekvésű és eredményes gyógykezeléséről hírneves Park-sanatoriumot. Ez a sanatorium közvetlen a főváros közelében, Dunaharaszti, (Pest-megye) fekszik és kiválóan ajánlható azoknak, a kik morfinisták, alkoholisták, vagy idegbetegek. Dacára annak, hogy a lakosztályok a legmodernebb eleganciával és a legkényesebben vannak berendezve és minden vendég betegsége természetéhez képest dietikus étkezést folytat, az igazgatóság nagyon szolid árak mellett veszi fel a jelentkező beteget. Mindenki, a kinek ilyen gyógykezelésre szüksége van, forduljon bizalommal az igazgatósághoz, melynek pontos cím: Park-sanatorium igazgatósága Dunaharaszti (Pest megye) és díjtalanul kap prospektust és felvilágosítást.

Apró komédiák.

A fekete lista.

Az „Arany golyó“ kávéházban két ur, két elválaszthatatlan törzsvendég az aktuális eseményekről cseveg.

— Most már remélem, hogy a feministák becsukják a boltot és esztelenségeikkel végképen felhagynak. Ilyen kudarc után valóban nem marad más hátra.

— Micsoda kudarcról beszél maga?

— Hát nem tudja?

— Nem.

— Budapesten rengeteg leány van foglalkoztatva irodákban. Csak természetes,

hogy vannak köztük szépek is és ebből kifolyólag megint csak természetes, hogy egyes főnök és cégvezető urak, a kiknek odahaza savanyu házasetben van részük, hébe-hóba megcirógatják, megcsipkedik, megsimogatják e bájos kis medikék pofikáját.

— Azt hiszem, ezt maga is megtenné.

— Elhiszem azt. Vén keeske vagyok, tehát én is megnyalom a sőt. Most pedig rátérek a feministák kudarcára. A Nőtiszviselők Országos Egyesülete megirigyelte ezt az irodai életet. Fogta magát és csinált egy fekete listát. Kinyomozta, hogy Budapesten mely irodákban cirógatják, csipkedik, simogatják legjobban a lányokat és ezeket a főnököket rávezette erre a listára. Aztán ezt a listát sokszorosította és megküldötte minden egyes tagjának, azzal, hogy feministáknak kerülni kell ez irodákat, hogy ilyen irodákba ne menjenek és ilyen irodákat ezentul ők sem ajánlanak a tagoknak.

— Nagyszerűek ezek a feministák!

— Dehogy. Egyszerűen elfusolták a dolgot.

— Nem értem.

— Óriási módon blamálták magukat. Ezek után valóban semmi értelme sincs a feminizmusnak.

— Mi történt?

— Na, ezek ugyan jól megjárták azokkal a fekete listákkal. Képzeld, mihelyt ezeket a fekete listákat kézhez vették a lányok, csak úgy özönlöttek azokba az irodákba, ahol csipkednek, cirógatnak, simogatnak.

— Cecececece!

— Igen. Még azok a lányok is, a kik biztos és jó állásokba voltak, de cirógatás, csipkedés és simogatás nélkül, otthagyták állásukat és a fekete listás irodákba ajánlkoztak.

— Izgatón érdekes. És miért tették ezt?

— A magyarázat nagyon egyszerű. A lányok nem éppen azért mennek irodákba, hogy a munkától megpenészesedjenek. Ők olyan irodák után vágynak, a hol flörtölnek, a hol cirógatnak, csipkednek, simogatnak, a hol szóval kedélyesen vezetik a könyveket és irógépelik a leveleket. És igazuk van. Mert ilyen flörtelés hozza meg azután a férjet és minden leány csak addig feminista, míg egy férjet fog magának.

— És ezek után mi lesz a fekete listákkal?

— Nem marad más hátra mint sürgősen érvénytelennek nyilvánítani azokat. Ha ezt nem teszik meg, akkor befellegzet a feminizmusnak.

— Engedje meg, hogy elragadtatásomnak adjak kifejezést, hogy üdvözöljem Önt, amiért ilyen biztos alapon mondott véleményt a feminizmusról.

— Az üdvökvánóságait elengedem. Ellenben, ha annyira el van ragadtatva, fizesse ki a feketémet.

— Jó, kifizettem a feketéjét és teszem azt abban a reményben, hogy a közel jövőben városunkban is ki fog történi a feminizmus és mi is a fekete listára fogunk kerülni. (Csörömpöl a pincérnek),

Pinty-Urfi.

Törvénykezés.

Elitelték a tolvaj rendőröket.

Még a múlt év október havában történt nálunk a pécsi sorompó koreszában az a furcsa eset, hogy a rendnek két éber öre Farkas István és Lengyelóti András Nagy István katádfai sertéskereskedőtől borozás közben 135 koronát elloptott. A nyomozásnál kétségtelenül beigazoíodott, hogy a lopást a két rendőr követte el, mert a házkutatás alkalmával az egyiknél a falon függő képbe volt elrejtve a pénz. — Tagadásról szó sem lehetett. — Tettüket beismerték s ezután vizsgálati fogságba lettek helyezve, de ideiglenesen szabadon bocsátották.

A végtárgyalás most pénteken volt a kaposvári kir. törvényszék előtt a tolvaj rendőrök ügyében s Szigetvárról is több tanút hallgattak ki s a törvényszék lopás vétségének minősítvén az esetet, következőképp ítélkezett. Lengyelóti és Farkast egyenkint 3—3 havi fogházbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre ítélte, melyből azonban az általuk kitöltött 2 hónap és 4 napi vizsgálati fogság is beszámítottatik.

Az ügyész súlyosbításért, az elitelték pedig enyhítésért föllebztek.

Különfélék.

— **Kirakatszerelem.** Az a meg nem nevezett asszony, a ki végrendeletében nyolcszáz ezer márkát hagyományozott Burián tenoristának s az a másik meg nem nevezett asszony, a ki végrendeletében százötvenezer koronát hagyományozott Kopp heregérseknek; ugyanegy betegségben szenvedett. Nem ismeretlen betegség ez. Az asszonyokat, a kik egy színész kedvéért járnak a színházba és a kik egy pap kedvéért járnak a templomba; ismerjük régen és ismerni fogják még nagyon sokáig. Ez a betegség: a kirakatszerelem. A kik ebben a betegségben szenvednek, a szívüket a közvéleményhez igazítják s nem tudnak mást szeretni csak a kiért tömegek rajonganak. Ha a bálvány a nyilvános szereplés kirakataban áll, ők azonnal észreveszik és beteges vágyakozással ostromolják. Ezek az asszonyok írják, ha szegények, a rózsaszínű leveleket népszerű parlamenti szónokoknak, divatos írónak, népszerű cirkuszlovasoknak, emlegetett díjbirkózóknak s ezek az asszonyok írják, ha gazdagok és természetesen idősök, a végrendeletet ugyanazoknak a kirakathősöknek javára. Ezek a kirakat szerelmesek, ezek a névtelen hagyományozók egy külön fejezetet képviselnek a beteg szerelem történetében.

— **Perzsa közmondások.** Hizlald a farkast, ahogy akarod, mégis csak az erdőbe vágyik. — Az a szén amit télen ki nem fűzöttél, még nyáron is befűt neked. — A hűséggel úgy vagyunk, mint a hegymászással, ha az ember nem gyakorolja, sohasem viszi benne valamire. — Mit nem adna egy völgyben a mennyasszonyának, ha bizonyos lehetne abban, hogy ez csak önmagáért szereti őt. — Be szép volna az élet ha nem volnának felebarátaink. — Aki nagyon sokáig lakik oázisban, elkivánczik a sivatagba.

— **Intimitások a kínai udvarból.** A kínai anyacsászárné, a ki titokzatos körülmények között halt meg nemrég és alig élte túl néhány órával Kuang-Szu császár halálát, egyik jellegzetes alakja volt a zsarnoki és vasakaratu uralkodónoknak. Törhetetlen akaratával csaknem félszázadig uralkodott a világ legnagyobb birodalmának népei fölött. Róla mondták, hogy szoknyás férfi. Ez a vasakaratu asszony olyan babonás volt, mint más tíz asszony együttvéve. Vakon hitt a varázslatokban, a jó és gonosz szellemek létezésében, különféle talizmánok hatalmában és a predestinációban. Ruháira boldogságot és hosszú életet jelentő titkos jelek voltak festve. A palota termeiben arany tálakban alma és őszibarack volt felhalmozva, mert kínai babona szerint ezek a gyümölcsök példázák a hosszú életet. Nyakán és karjain különféle amuletteket viselt és szigorúan megtiltotta, hogy olyan embert bocsássanak színe elé, a ki gyászt visel. Chiin hercegnőt atyja halála után magához hívatta az anyacsászárnő. A hercegnő kék topánkát viselt, mely szint a gyászidő második felében használják a kínaiak:

— Miért van a lábadon kék topánka?
— kérde a császárnő szemöldökét összeráncolva?

— Atyámat gyászolom, felelé félénken a hercegnő,

— Tehát inkább sajnálsz atyádat, mintsem örülnél annak, hogy urnőd és parancsolód előtt állhatsz? — rival rá a császárnő.

A hercegnő sietve cserélte fel a kék topánkákat pirossal és amazokat legott tűzbe dobta, nehogy kegyvesztett legyen. A saintlouisi világkiállítás idején azt ajánlották a császárnénak, hogy festesse meg arcképét és küldje el a kiállításra, a hol valamennyi európai uralkodó képmása látható. Eleinte nagyon felháborodott erre az ajánlatra, de később King herceg tanácsára beleegyezett. A kép festését azonban csakis egy „szerencsés napon” engedte megkezdeni a császári palota és a pekingi állomás közt külön vasuti sineket kellett lefektetni, nehogy a munkásoknak a vállaikon kelljen cipelni a képet. Ez ugyanis rosszat jelelt volna, mert Kinában csak a holttesteket szállítják ilyen módon.

Szerkesztői üzenetek.

B. S. Budafok. A küldöttet köszönöm. — Nagyon szép dolog. Megmondtam az érdeklőknek és megmutatom nekik. Üdvözöllek.

Lantos. Pécs. Rövidebb népies tárcát küldhetnél, a te szokott zsaneredben. Szervusz.

D. A. Gainfarn. N. ö. Kivánságára a mult lapszámot már elküldtük. Reméljük megkapta. Kellemes üdvözlést.

Dr. U. H. Marienbad. Intézkedtünk. A lapot pontosan küldjük. Jó mulatást kívánunk. Üdv!

E. L. Sok szó, kevés tartalom.

R. Gy. Petőfi utánzókat, egy eredeti vonás nélkül.

Élet-halál. Az utóbbi eshetőség vált be, a papirkosárba kellett dobni.

Nem közölhetők. Vadászat. — Trádió. — Kitagadva és a Sakkjáték című kéziratok.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szeri int.

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1909. július 9-én.

Buza	—	15.—	15,20
Rozs	—	9.—	9,20
Árpa	—	7.—	
Zab	—	8.—	
Tengeri	—	8.—	
Bükköny	—	—	
Bab	—	9.—	

Kiadja a szerkesztőség.

NYILT-TÉR.

Ezen rovatban közlöteket nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Róth Rozika
Weisz Jenő

jegyesek.

Szigetvár, július hó.

Minden külön értesítés nélkül.

Egy ujonnan fényezett vászontetős hintó olcsón eladó.

Egy külön bejratu **butorozott szoba** a vasuti utcában 60 házszám alatt **kiadó.**

Unhert Antal temetkezési vállalata

SZIGETVÁR, báró Biedermann-utca.

26 év óta fennálló üzletemet a régi helyemről (Vörös cukrász) féle saját házamba helyeztem át.

Nagy választék a legegyszerűbb fa és ércporsóktól a legdiszesebbig. **Szemfedőkben sirkoszorokban óriási választék.**

Elvállalok hulla szállítást, vasuton vagy saját gyászkocsimon bárholva jutányos áron.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testűlyt, megszünteti a köhögést, vladékok, éjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzókat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona

Legjobb és legszebb a világhírű **Moskovits-féle anatómiai cipő** Főtelep :
 a lelegegánsabb cipő-üzletben Pécs, Király-utca 7. Nagyvárad.
 Fiók Nagyvárad Rákócy-ut 64. Budapest Rákócy-ut 64. Képes
 Üzletek: Nagyvárad Kossuth-utca 5. Petrozsény Főter árjegyzék
 Sarajevó Rudolf-utca 10. Pécs Király-utca 7. ingyen és
 bérmentve.
Telefon szám 458. Telefon szám 458.

A mosás akár a tánc.
 Fáradtságba nem kerül,
 Schicht szappant ha használod,
 Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana
 csodálatos, hathatós tisztítóerejét
 majtszerű előállításának és a leg-
 jobb nyersanyagok leggondosabb
 kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
 kíméli a kezeket és a fehérmélt!
 Megtakarít fáradságot és veszélyeséget
 kíméli ennél fogva az egészséget!
 Megtakarít pénzt, időt és munkát!
 Tisztasága 30.000 koronával
 szavatoltatik.

Jó minőségű, 1908. évi termésű, tisztán kezelt

bor

kapható literenkint 30 fillértől 36 filléres árban
 a mozsgói uradalom pincészetében

Az eladásra kerülő legkisebb mennyiség 50 liter. — A venni szán-
 dékozóknak szívesen szolgál bővebb felvilágosítással

az **Uradalmi-tisztartóság.**
 Mozsgón, (Somogy-megye.)

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni Sziget-
 vár és vidéke t. közönségét, hogy ugy
 helyben, mint vidéken kisebb és na-
 gyobb ácsmunkákat legszolidabb árban
 vállalom.

Pontos munkáért szavatolok.

Tisztelettel

Lang László

okl. ácsmester

Szigetvár, Rózsa-rét 764 sz.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni Sziget-
 vár és vidéke t. közönségét, hogy ugy,
 helyben, mint vidéken kisebb és na-
 gyobb **kőműves munkákat leg-
 szolidabb árban vállalom.**

Pontos munkáért szavatolok.

Tisztelettel

Horváth György

okl. kőműves mester

Szigetvár, Rózsa-rét 735 sz.

Hirdetéseket
 jutányos árért vesz fel
 a kiadóhivatal
 és
Kozáry Ede
 könyvkereskedő.

M-i-i-t' — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle
 Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozokban!

„Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel a valódi!
 Minden fadoboz egy érdekes bővénzkártyát tartalmaz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatos:

Locomobil és gőzcsepplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-oséplőgépek, lóherő-oséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
 kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-
 morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
 acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

A n. é. közönség b. figyelmébe!

Legújabb divatu női Costümök, blousok és
 aljak pontos és jutányos áron készülnek

A legjobb szabásu férfi öltönyök, felöltők,
 a legjutányosabb áron készülnek

FARAGO KÁROLY férfi- és női
 divattermében

SZIGETVÁR Bárány Biedermann-utca
 Nicsovics-féle ház.

Dus választék a legújabb bel- és külföldi szövetekben.

Vidéki megrendelésnél próba nem szükséges.